

**ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Վ.Վ.Հարությունյան

/Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 9

«11» ապրիլի 2024 թ.

ԷԻԿ/Բ 121, ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՑԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն`	042101.00.6, Իրավագիտություն <i>/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/</i>
Կրթական ծրագիր`	042101.01.6, Իրավագիտություն <i>/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/</i>
Որակավորման աստիճան`	իրավագիտության բակալավր <i>/բակալավր, մագիստրատուրա/</i>
Ամբիոն` <i>/ամբիոնի լրիվ անվանումը/</i>	Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման
Ուսուցման ձևը`	հեռակա <i>/առկա, հեռակա/</i>
Կուրս/կիսամյակ	հեռակա 4-րդ/ 2-րդ կիս.
Դասախոս`	Քրիստինե Ղազարյան <i>/անուն, ազգանուն/</i> Էլ. փոստ christine-ghazaryan@yandex.ru Հասցե` ք.Վանաձոր, Մ. Խոբեկնացու 1գ/21

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3	
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4	
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	
8.	Դասավանդման մեթոդներ	
9.	Ուսումնառության մեթոդները	
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ		
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ	
	12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	
	12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ	
	12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	
	12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում	
14.	Գնահատում	
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում	
	14.2. Հարցաշար	
	14.3. Գնահատման չափանիշներ	
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ	

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹

«Աշխատանքային իրավունք» դասընթացը կարևորվում է իրավագիտության բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է **042101.01.6** կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակներն են՝

- Աշխատանքի ազատ ընտրության իրավունքի իրականացման հիման վրա քաղաքացիների զբաղվածությանը վերաբերող հիմնահարցերի ուսումնասիրություն,
- ՀՀ աշխատանքային օրենսդրության վերաբերյալ համապատասխան գիտելիքների ձևավորում,
- Գործող նորմատիվ իրավական ակտերի կիրարկման հնարավորությունների ուսումնասիրություն,
- Միջազգային աշխատանքային օրենսդրության ուսումնասիրություն, իրավահամեմատություն:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են՝

- Ուսանողի մոտ ձևավորել կայուն տեսական գիտելիքներ աշխատանքային իրավունքների, պարտականությունների, աշխատանքի կազմակերպմանը վերաբերող իրավահարաբերությունների վերաբերյալ,
- Ուսանողի մոտ ձևավորել համապատասխան մասնագիտական հմտություններ՝ աշխատանքային օրենսդրության, աշխատանքային նորմեր պարունակող ակտերի հետ աշխատանքի ոլորտում՝ հետագա մասնագիտական գործունեության ընթացքում դրանք կիրարկելու նպատակով,
- Ուսանողի մոտ ձևավորել վերլուծելու, համեմատելու, հակադրելու և համապատասխան եզրահանգումներ կատարելու ունակություններ,
- Ուսանողի մոտ գործող օրենսդրության մեջ բացերի, անկատարությունների հայտնաբերման և համապատասխան առաջարկությունների կատարման հմտությունների ձևավորում:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

«Սոցիալական ապահովության իրավունք» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը **042101.01.6** «Իրավագիտություն» մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող «Սոցիալական ապահովության իրավունք», «Սահմանադրական իրավունք», «Մարդու իրավունքների հիմունքներ» դասընթացներից:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)²

«Աշխատանքային իրավունք» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը պետք է՝

Իմանա՝

- իմանա **աշխատանքային իրավունքի** տեսական հիմունքները,
 - իմանա աշխատանքային իրավունքի կառուցվածքը, համակարգը, ինստիտուտները
 - իմանա աշխատանքային օրենսդրությունը
 - իմանա միջազգային աշխատանքային օրենսդրությունը
- Տիրապետի՝**
- ՀՀ գործող նորմատիվ-իրավական ակտերին
 - Միջազգային աշխատանքային օրենսդրության առաջադեմ փորձին, ՀՀ ներպետական համակարգում դրանց տեղայնացման հնարավորությանը
- Կարողանա՝**
- ինքնուրույնաբար կիրառել տեսական գիտելիքները,
 - գործնականում օգտվել նորմատիվ իրավական ակտերից և աշխատանքային օրենսդրությունից,
 - իր մասնագիտական գործունեության ընթացքում կողմնորոշվել կիրառման ենթակա նորմատիվ իրավական ակտերի կիրառման և խնդրի լուծման ոլորտում:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը **ձեռք կրերի հետևյալ կոմպետենցիաները.**

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

ԳԿ9 խնդիրների լուծում,

ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

Միջանձնային կոմպետենցիաներ (ՄՁԿ)՝

ՄՁԿ2 թիմային աշխատանք

ՄՁԿ8 բարոյական արժեքներ

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,

ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,

ՀԳԿ5 նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ստեղծագործելու) ունակություն,

ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,

ԱԿ5 հասկանալ և օգտագործել քննադատական վերլուծության տեսությունների զարգացման մեթոդները,

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ

աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Աշխատանքային իրավունք» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել ցանկացած բնագավառում աշխատանքային հարաբերությունների մեջ գտնվելու ընթացքում՝ անկախ իր կողմից զբաղեցվող պաշտոնից կամ կատարվող մասնագիտական աշխատանքի բնույթից: Մասնագիտական գործունեության ընթացքում ցանկացած բնագավառի իրավաբան աշխատելիս՝ կազմակերպության աշխատողների աշխատանքային իրավունքների խորը իմացությունը դիտարկվում է առավելություն իրավաբանի համար:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	4 կրեդիտ/88.6ժամ	4 կրեդիտ/120ժամ

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն		10
Գործնական աշխատանք		
Մեմինար պարապմունք		6
Դասապատրաստում		
Ինքնուրույն աշխատանք		104
Ընդամենը		120
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)		Քննություն

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային զրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

- **Մեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Մեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

Մեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Լաբորատոր աշխատանքները** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության, տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը պարտավոր է ուսումնասիրել թեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախոսություն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդալուծիան:

Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրակացություն

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրվող, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր,

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

ձեռնարկներ և այլն):

- **Գործարար խաղեր** – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:
 - **Էսսե** – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
 - **Կրթ սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
 - **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
 - **Նախագծերի մեթոդ** – ուսումնաձանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
 - **Հարցի նախապատրաստման մոդել** –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգաբքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգաբքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
 - **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
 - **Աշխատանքային տեսք** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
 - **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
 - **Հարցազրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:
8. **Դասավանդման մեթոդներներն են** ⁶ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր....
9. **Ուսումնառության մեթոդներն են** ⁷՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ակզորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում....

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապրազներ	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	ինքնուրույն աշխատանք
1.	ԲԱԺԻՆ ԱՌԱՋԻՆ: ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ: ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՀԱՄԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆ, ՄԵԹՈԴԸ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ	2	2			
2.	ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ					
3.	ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍԿՋԲՈՒՆՔՆԵՐԸ					
4.	ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎԱՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ: ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎԱՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ՍՈՒԲՅԵԿՏՆԵՐԸ	2				
5.	ԺԱՄԿԵՏՆԵՐՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ԵՎ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ					
6.	ԲԱԺԻՆ ԵՐԿՐՈՐԴ: ԿՈՒԼԵԿՏԻՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ: ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՈԼՈՐՏՈՒՄ		2			
7.	ԿՈՒԼԵԿՏԻՎ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ	2				
8.	ԿՈՒԼԵԿՏԻՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՎԵՃԵՐ					
9.	ԲԱԺԻՆ ԵՐՐՈՐԴ: ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ: ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ: ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ՓՈՓՈԽՈՒՄՆ ՈՒ ԼՈՒԾՈՒՄԸ:		2			
10.	ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ					

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

11.	ԱՇԽԱՏԱԺԱՄԱՆԱԿ ՀԱՆԳՍՏԻ ԺԱՄԱՆԱԿ	2				
12.	ԱՇԽԱՏԱՎԱՐՁ					
13.	ԵՐԱՇԽԻՔՆԵՐ ԵՎ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄՆԵՐ					
14.	ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԿԱՐԳԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ	2				
15.	ՆՅՈՒԹԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ					
16.	ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՄԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎԵՐԱՀՄԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ՆԿԱՏԱՄԲ					
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		10	6			

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/ h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лушников А. М., Лушников М. В., Курс трудового права. В 2 томах, 2009, 2-е изд., 879 с.+ 1151 с. 2. Бердыгчевский В. С., Акопов Д. Р., Сулейманова Г. В., Трудовое право. Учебное пособие, 2002, 512 с. 3. Трудовое право. Учебник, Под ред. Гасанова К. К., Мышко Ф. Г., 2012, 503 с. 4. Лищук В. В., Трудовое право. Учебное пособие, МФПА, 2004, 175 с. 5. Магницкая Е. В., Евстигнеев Е. Н., Трудовое право. (Сер. "Завтра экзамен") 2008, 2-е изд., 208 с. 6. Миронов В. И., Трудовое право. Учебник, 2009, 864 с. 7. Трудовое право. Учебник, Под ред. Смирнова О. В., Снигиревой И. О., 2008, 600 с. 	

8. **Шиян В. И.**, Трудовое право. Учебное пособие, 2008, 172 с.
9. **Ершова Е. А.**, Трудовое право в России. 2007, 620 с.
10. **Трудовое право. Шпаргалка.** 2010, 153 с.
11. **Власов А. А.**, Трудовое право. конспект лекции, 3-е изд., испр. и доп., М., Издательство Юрайт, ИД Юрайт, 2010.
12. **Трудовое право России.** Учебник для вузов, Отв. ред-ы **Р. З. Лившиц и Ю.П. Орловский**, М., ИНФРА.МНОРМА, 1998.
13. **Трудовое и социальное право зарубежных стран:** основные институты. Сравнительно-правовое исследование / Под ред. **Фрэнкель Э.Б.**, М., 2002.
14. **Трудовое право России** / под ред. **А. М. Куренного**, 2-е изд. испр. и доп., М., Издательский дом «Правоведение», 2008.
15. **Трудовое право России:** учебник / под ред. **С. П. Маврина, Е. Б. Хохлова**, М., Норма, 2007.
16. **Трудовое право России:** проблемы теории: Коллективная монография, Екатеринбург, УГЮА, 2006.
17. **Трудовое право России:** учебник / под ред. **С. Ю. Головиной, М. В. Молодцова**, М., Норма, 2008.
18. **Трудовое право:** учебник / под ред. **О. В. Смирнова, И. О. Снигиревой**, М., Проспект, 2009.
19. **Скачкова Г.С.**, Расширение сферы действия трудового права и дифференциации его норм, М., 2003.

20. **Պետրոսյան Գ. Վ.**, Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային իրավունք (բուհական դասագիրք), ընդհանուր մաս, Եր., ԵՊՀ հրատ., 2009:
21. **Պետրոսյան Գ. Վ.**, Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային իրավունք (բուհական դասագիրք), հատուկ մաս, ԵՊՀ, Եր., ,Հայրապետե հրատ., 2015:
22. ՀՀ Մահմանադրություն (2015):
23. Մարդու իրավունքների հանդիմանուր հռչակագիր (1948):
24. Տնտեսական, սոցիալական և մշակութային իրավունքների մասին միջազգային դաշնագիր (1966):
25. Վերանայված Եվրոպական սոցիալական խարտիան (1961):
26. ՀՀ աշխատանքային օրենսգիրք (2004):
27. ՀՀ օրենքը ,Հանրային ծառայության մասին (2011):
28. ՀՀ օրենքը ,Ժամանակավոր անաշխատունակության և մայրության նպաստների մասին (2010):
29. ՀՀ օրենքը ,Զբաղվածության մասին (2013):
30. ՀՀ օրենքը ,Արհեստակցական միությունների մասին (2000):
31. ՀՀ օրենքը ,Գործատուների միությունների մասին (2007):
32. ՀՀ օրենքը ,Նվազագույն ամսական աշխատավարձի մասին (2003):
33. ՀՀ օրենքը ,Երեւանի քաղաքի հրատարակչական կենտրոնի մասին (2018):

Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)	
1.	Arlis.am
2.	Parliament.am
3.	Gov.am
4.	Datalex.am
5.	Alleng.me

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
1.	ԲԱԺԻՆ ԱՌԱՋԻՆ: ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ: ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՀԱՍԿԱԳՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆ, ՄԵԹՈԴԸ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ	1. Աշխատանքային իրավունքի հասկացությունը: 2. Աշխատանքային իրավունքի առարկան և մեթոդը: 3. Աշխատանքային իրավունքի խնդիրներն ու գործառույթները (ֆունկցիաները): 4. Աշխատանքային իրավունքի համակարգը: 5. Աշխատանքային իրավունքի փոխհարաբերությունը իրավունքի մյուս ճյուղերի հետ (կապը և տարբերությունները): 6. Աշխատանքային իրավունքի գիտությունը:	2	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռեսուրսները:
2.	ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ	1. Աշխատանքային իրավունքի աղբյուրների հասկացությունը, դասակարգումը և փոխհարաբերությունները: 2. ՀՀ Սահմանադրությունը որպես աշխատանքային իրավունքի աղբյուր: 3. ՀՀ օրենքները որպես աշխատանքային իրավունքի աղբյուր: 4. ՀՀ այլ նորմատիվ ակտերը որպես աշխատանքային իրավունքի աղբյուր: 5. ՀՀ աշխատանքային օրենսդրության գործողությունը ժամանակի մեջ, տարածության վրա և ըստ անձանց շրջանակի: 6. Դատական պրակտիկան և աշխատանքային հարաբերությունների կարգավորումը:		Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռեսուրսները:
3.	ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ	1. Աշխատանքային իրավունքի սկզբունքների ընդհանուր բնութագիրը (հասկացությունը և դասակարգումը):		Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	ՄԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ	<p>2. Ընդհանուր իրավական սկզբունքներն աշխատանքային իրավունքի ոլորտում:</p> <p>3. Միջճյուղային իրավական սկզբունքներն աշխատանքային իրավունքի ոլորտում:</p> <p>4. Աշխատանքային իրավունքի ճյուղային սկզբունքները:</p> <p>5. Աշխատանքային իրավունքի ինստիտուտային սկզբունքները:</p>		քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուբրաները:
4.	<p>ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎԱՀԱՐԱՐԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ:</p> <p>ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎԱՀԱՐԱՐԵՐՈՒԹՅԱՆ ՍՈՒԲՅԵՎՏՆԵՐԸ</p>	<p>1. Աշխատանքային իրավահարաբերությունների հասկացությունը, կառուցվածքը և առանձնահատկությունները:</p> <p>2. Աշխատանքային իրավահարաբերությունների ծագումը, փոփոխումն ու դադարումը (իրավաբանական փաստեր):</p> <p>3. Աշխատանքային իրավահարաբերությունների դասակարգումը:</p> <p>4. Աշխատանքային իրավունքի սուբյեկտների հասկացությունը և դասակարգումը:</p> <p>5. Աշխատողը որպես աշխատանքային իրավունքի սուբյեկտ (իրավունակությունը, գործունակությունը, դելիկտատունակությունը, հիմնական իրավունքներն ու պարտականությունները):</p> <p>6. Գործատուն որպես աշխատանքային իրավունքի սուբյեկտ (իրավունակությունը, գործունակությունը, դելիկտատունակությունը, հիմնական իրավունքներն ու պարտականությունները):</p> <p>7. Գործատուի իրավասու անձի աշխատանքային-իրավական կարգավիճակը:</p> <p>8. Աշխատողների և գործատուների ներկայացուցչական մարմինները որպես աշխատանքային իրավունքի սուբյեկտ:</p>	2	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուբրաները:
5.	<p>ԺԱՄԿԵՏՆԵՐՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՈՒՄ</p> <p>ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԻՐԱՎԱՆԱՅՈՒՄԸ ԵՎ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ</p>	<p>Ժամկետների հասկացությունը և տեսակները:</p> <p>Ժամկետները հաշվարկելու կարգը:</p> <p>Հայցային վաղեմության, դատավարական և մարման ժամկետներ:</p>		Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուբրաները:
6.	<p>ԲԱԺԻՆ ԵՐԿՐՈՐԴ: ԿՈՒԵԿՏԻՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ</p>	<p>Սոցիալական գործընկերության հասկացությունը և սկզբունքները:</p> <p>Սոցիալական գործընկերության կողմերը, ձևերը և համակարգը:</p>		Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական

	ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ: ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՈԼՈՐՏՈՒՄ			գրականությունը և էլեկտրոնային ռուրսները:
7.	ԿՈԼԵԿՏԻՎ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ	ԹԵՄԱ 9. ԿՈԼԵԿՏԻՎ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ Կոլեկտիվ պայմանագրի հասկացությունը և բովանդակությունը: Կոլեկտիվ պայմանագրի տեսակները (մակարդակները): Կոլեկտիվ պայմանագրի մշակումը և կնքումը: Կոլեկտիվ պայմանագրի փոփոխումն ու դադարումը:	2	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտուրմ նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուրսները:
8.	ԿՈԼԵԿՏԻՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՎԵՃԵՐ	Կոլեկտիվ աշխատանքային վեճի հասկացությունը և տեսակները: Կոլեկտիվ աշխատանքային վեճի քննարկման կարգը: Հաշտեցման հանձնաժողով: Գործադուլի իրավունք: Իրականացման հիմքերը, կարգն ու պայմանները: Անօրինական գործադուլը, դրա իրավական հետևանքները:		Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտուրմ նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուրսները:
9.	ԲԱԺԻՆ ԵՐՐՈՐ: ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ: ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ: ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ՓՈՓՈԽՈՒՄՆ ՈՒ ԼՈՒԾՈՒՄԸ:	1. Աշխատանքային պայմանագրի հասկացությունը և նշանակությունը: 2. Աշխատանքային պայմանագրի կողմերը և բովանդակությունը: 3. Աշխատանքային պայմանագրի ձևը և կնքման կարգը: 4. Փորձաշրջանն աշխատանքի ընդունելիս: 5. Աշխատանքային պայմանագրի կնքումը ընտրություններում և (կամ) մրցույթում հաղթող ճանաչված անձի հետ: 6. Աշխատանքային պայմանագրի անվավերությունը և դրա իրավական հետևանքները: 7. Աշխատանքային պայմանագրի տեսակները: Ժամկետային աշխատանքային պայմանագիր: 8. Սեզոնային, ժամանակավոր և տնաշխատների աշխատանքը: 9. Համատեղությամբ աշխատանքի հասկացությունը, տեսակները, կատարման պայմանները: 10. Վարձու աշխատողի վերապատրաստումը (ուսման ֆինանսավորումը) և ատեստավորումը: 11. Աշխատանքային պայմանագրի (աշխատանքի		Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտուրմ նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուրսները:

		<p>պայմանների) փոփոխումը:</p> <p>12. Աշխատանքային պայմանագրով (աշխատանքի ընդունման անհատական իրավական ակտով) չնախատեսված աշխատանքների ներգրավելը:</p> <p>13. Աշխատանքային իրավահարաբերությունների դադարման ընդհանուր բնութագիրը:</p> <p>14. Պայմանագրի լուծումը կողմերի համաձայնությամբ:</p> <p>15. Ժամկետային աշխատանքային պայմանագրի լուծումը:</p> <p>16. Պայմանագրի լուծումը աշխատողի նախաձեռնությամբ:</p> <p>17. Պայմանագրի լուծումը գործատուի նախաձեռնությամբ:</p> <p>18. Երաշխիքներ հղի կանանց, մինչև մեկ տարեկան երեխա խնամող, աշխատունակությունը կորցրած և ներկայացուցչական մարմիններում ընտրված աշխատողների հետ աշխատանքային պայմանագիրը լուծելիս:</p> <p>19. Չանգվածային ազատումների հիմքերն ու կարգը:</p> <p>20. Աշխատանքային պայմանագրի լուծումը աշխատողների հաստիքները և (կամ) թվաքանակը կրճատելիս:</p> <p>21. Աշխատանքային պայմանագրի դադարեցումը պայմանագրի կողմ չհանդիսացող անձանց նախաձեռնությամբ:</p> <p>22. Աշխատանքային պայմանագրի (աշխատանքային հարաբերությունների) կասեցումը:</p> <p>23. Արձակման նպաստ վճարելը, վերջնահաշվարկ կատարելը, պայմանագրի լուծման (աշխատանքային հարաբերությունների դադարեցման) ձևակերպումը:</p> <p>24. Անօրինական ազատված անձանց փոխհատուցումը:</p>		
10.	ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ	<p>Աշխատողների անձնական տվյալների հասկացությունը և պաշտպանության իրավական հիմքերը:</p> <p>Գործատուի պարտականությունները աշխատողի անձնական տվյալների պաշտպանության ոլորտում:</p> <p>Աշխատողի իրավունքները իր անձնական տվյալների պաշտպանության ոլորտում:</p>		Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուբրսները:
11.	ԱՇԽԱՏԱԺԱՄԱՆԱԿ ՀԱՆԳՍՏԻ ԺԱՄԱՆԱԿ	<p>1. Աշխատաժամանակի հասկացությունը և կառուցվածքը:</p> <p>2. Աշխատաժամանակի տեսակները. նորմալ, կրճատ և ոչ լրիվ աշխատաժամանակ:</p> <p>3. Աշխատաժամանակի ռեժիմը. չնորմավորված աշխատաժամանակ, աշխատաժամանակի գումարային հաշվարկ:</p> <p>4. Հերթափոխային և գիշերային աշխատանքի իրավական</p>	2	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուբրսները:

		<p>կարգավորումը: Աշխատանքային հերթապահություն:</p> <p>5. Աշխատանքը հանգստյան, տոնական և հիշատակի՝ ոչ աշխատանքային օրերին:</p> <p>6. Արտաժամյա աշխատանքի իրավական կարգավորումը: Հանգստի ժամանակի հասկացությունը և տեսակները: Հանգստի ժամանակի տեսակները:</p> <p>Ոչ աշխատանքային տոնական և հիշատակի օրերը ՀՀ-ում: Արձակուրդի հասկացությունը և տեսակները: Ամենամյա արձակուրդ. տեսակները և տրամադրման կարգը: Նպատակային արձակուրդներ (հղիության, ծննդաբերության, մինչև 3 տարեկան երեխայի խնամքի, ուսումնական, պետական կամ հասարակական պարտականություններ կատարելու և չվճարվող արձակուրդներ). տրամադրման հիմքերը, կարգն ու պայմանները:</p>		
12.	ԱՇԽԱՏԱՎԱՐԶ	<p>Աշխատավարձի հասկացությունը և կարգավորման մեթոդները: Աշխատավարձի համակարգերը: Աշխատավարձի կառուցվածքը, ձևը (վճարման միջոցը): Վարձատրության չափը որոշելը: Աշխատավարձի վճարման պայմանները փոփոխելը: Համատեղությամբ, հանգստյան օրերին, արտաժամյա, տոնական և հիշատակի՝ ոչ աշխատանքային օրերին կատարած աշխատանքի վարձատրությունը: Աշխատանքի վարձատրությունը կրճատ, ոչ լրիվ աշխատաժամանակի, աշխատանքների ծավալի մեծացման, աշխատանքի նորմերը չկատարելու, խոտանի և պարապուրդի դեպքում: Միջին աշխատավարձ: Աշխատավարձի իրավական պաշտպանությունը (նվազագույն աշխատավարձ, պահումների սահմանափակումը):</p>		Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտուրմ նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուբրաները:
13.	ԵՐԱՇԽԻՔՆԵՐ ԵՎ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄՆԵՐ	<p>Երաշխիքների հասկացությունը և տեսակները: Փոխհատուցումների հասկացությունը և տեսակները:</p>		Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտուրմ նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուբրաները:
14.	ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԿԱՐԳԱՎԱԿՈՒՄԱՆ ԿԱՏԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	<p>Աշխատանքային կարգապահության հասկացությունը և ամրապնդման մեթոդները: Ներքին կարգապահական կանոններ:</p>	2	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման

		<p>Աշխատողներին խրախուսելու հիմքերն ու միջոցները:</p> <p>Աշխատողների կարգապահական պատասխանատվության հիմքերը:</p> <p>Կարգապահական զանցանքներ:</p> <p>Կարգապահական տույժի միջոցները, կիրառման կարգը և բողոքարկումը:</p> <p>Կարգապահական տույժերի գործողության ժամկետը: Տույժը մարելը և վերացնելը:</p>		<p>քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուրսները:</p>
15.	<p>ՆՅՈՒԹԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ</p>	<p>Աշխատանքային պայմանագրի կողմերի նյութական պատասխանատվության ընդհանուր բնութագիրը:</p> <p>Աշխատողի պատճառած վնասի հատուցումը: Վնասի չափը որոշելը:</p> <p>Աշխատողին (կյանքին, առողջությանը և գույքին) պատճառած վնասը հատուցելը:</p> <p>Վնասի հատուցումը գործատուի վերակազմակերպման կամ լուծարման դեպքում:</p>		<p>Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուրսները:</p>
16.	<p>ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՄԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎԵՐԱՀՄԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ՆԿԱՄԱՄԲ</p>	<p>Աշխատանքի պաշտպանության հասկացությունը:</p> <p>Աշխատանքի պաշտպանության կանխարգելիչ և վերականգնողական միջոցառումները:</p> <p>Անչափահասների, կանանց (երեխա խնամող աշխատողների) և հաշմանդամություն ունեցող անձանց աշխատանքի պաշտպանության առանձնահատկությունները:</p> <p>Աշխատանքային օրենսդրության նկատմամբ հսկողության և վերահսկողության հասկացությունը և նշանակությունը:</p> <p>Աշխատանքային օրենսդրության նկատմամբ պետական հսկողությունը և վերահսկողությունը:</p> <p>Աշխատանքային օրենսդրության նկատմամբ ոչ պետական վերահսկողությունը:</p>		<p>Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուրսները:</p>

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹⁰
1.	<p>ԲԱԺԻՆ ԱՌԱՋԻՆ: ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ: ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՀԱՍՎԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆ, ՄԵԹՈԴԸ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ</p>	<p>1. Աշխատանքային իրավունքի հասկացությունը: 2. Աշխատանքային իրավունքի առարկան և մեթոդը: 3. Աշխատանքային իրավունքի խնդիրներն ու գործառույթները (ֆունկցիաները): 4. Աշխատանքային իրավունքի համակարգը: 5. Աշխատանքային իրավունքի փոխհարաբերությունը իրավունքի մյուս ճյուղերի հետ (կապը և տարբերությունները): 6. Աշխատանքային իրավունքի գիտությունը:</p>	2	<p>Բոլոր թեմաների համար՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Խնդիրներ և իրավիճակի լուծում : 2. Աշխատանք ՀՀ նորմատիվ իրավական ակտերի հետ: 3. Խմբային աշխատանք: 4. Նախադեպերի ուսումնասիրություն: 	<p>Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուրսները:</p>

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

<p>2.</p>	<p>ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԱՂՔՅՈՒՐՆԵՐԸ</p>	<p>7. Աշխատանքային իրավունքի աղբյուրների հասկացությունը, դասակարգումը և փոխհարեությունները:</p> <p>8. ՀՀ Սահմանադրությունը որպես աշխատանքային իրավունքի աղբյուր:</p> <p>9. ՀՀ օրենքները որպես աշխատանքային իրավունքի աղբյուր:</p> <p>10. ՀՀ այլ նորմատիվ ակտերը որպես աշխատանքային իրավունքի աղբյուր:</p> <p>11. ՀՀ աշխատանքային օրենսդրության գործողությունը ժամանակի մեջ, տարածության վրա և ըստ անձանց շրջանակի:</p> <p>12. Դատական պրակտիկան և աշխատանքային հարաբերությունների կարգավորումը:</p>		<p>Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուբրաները:</p>
-----------	---	---	--	---

3.	<p>ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՄԿՋԲՈՒՆՔՆԵՐԸ</p>	<p>6. Աշխատանքային իրավունքի սկզբունքների ընդհանուր բնութագիրը (հասկացությունը և դասակարգումը):</p> <p>7. Ընդհանուր իրավական սկզբունքներն աշխատանքային իրավունքի ոլորտում:</p> <p>8. Միջճյուղային իրավական սկզբունքներն աշխատանքային իրավունքի ոլորտում:</p> <p>9. Աշխատանքային իրավունքի ճյուղային սկզբունքները:</p> <p>10. Աշխատանքային իրավունքի ինստիտուտային սկզբունքները:</p>		<p>Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռեսուրսները:</p>
----	--	---	--	--

<p>4.</p>	<p>ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎԱՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵ Ր: ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎԱՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ՍՈՒԲՅԵԿՏՆԵՐԸ</p>	<p>9. Աշխատանքային իրավահարաբերությունների հասկացությունը, կառուցվածքը և առանձնահատկությունները:</p> <p>10. Աշխատանքային իրավահարաբերությունների ծագումը, փոփոխումն ու դադարումը (իրավաբանական փաստեր):</p> <p>11. Աշխատանքային իրավահարաբերությունների դասակարգումը:</p> <p>12. Աշխատանքային իրավունքի սուբյեկտների հասկացությունը և դասակարգումը:</p> <p>13. Աշխատողը որպես աշխատաքային իրավունքի սուբյեկտ (իրավունակությունը, գործունակությունը, դելիկտաունակությունը, հիմնական իրավունքներն ու պարտականությունները):</p> <p>14. Գործատուն որպես աշխատանքային իրավունքի սուբյեկտ (իրավունակությունը, գործունակությունը, դելիկտաունակությունը, հիմնական իրավունքներն ու պարտականությունները):</p> <p>15. Գործատուի իրավասու անձի աշխատանքային-իրավական</p>		<p>Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտուս նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուբրաները:</p>
-----------	---	--	--	---

5.	<p>ԺԱՄԿԵՏՆԵՐՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՈՒՄ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ԵՎ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ</p>	<p>4. Ժամկետների հասկացությունը և տեսակները: 5. Ժամկետները հաշվարկելու կարգը: 6. Հայցային վաղեմության, դատավարական և մարման ժամկետներ:</p>			<p>Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուրսները:</p>
6.	<p>ԲԱԺԻՆ ԵՐԿՐՈՐԴ: ԿՈԼԵԿՏԻՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ: ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՈԼՈՐՏՈՒՄ</p>	<p>3. Սոցիալական գործընկերության հասկացությունը և սկզբունքները: 4. Սոցիալական գործընկերության կողմերը, ձևերը և համակարգը:</p>	2		<p>Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուրսները:</p>
7.	<p>ԿՈԼԵԿՏԻՎ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ</p>	<p>ԹԵՄԱ 9. ԿՈԼԵԿՏԻՎ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ</p> <p>5. Կոլեկտիվ պայմանագրի հասկացությունը և բովանդակությունը: 6. Կոլեկտիվ պայմանագրի տեսակները (մակարդակները): 7. Կոլեկտիվ պայմանագրի մշակումը և կնքումը: 8. Կոլեկտիվ պայմանագրի փոփոխումն ու դադարումը:</p>			<p>Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուրսները:</p>

8.	ԿՈԼԵԿՏԻՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՎԵՃԵՐ	<p>5. Կոլեկտիվ աշխատանքային վեճի հասկացությունը և տեսակները:</p> <p>6. Կոլեկտիվ աշխատանքային վեճի քննարկման կարգը: Հաշտեցման հանձնաժողով:</p> <p>7. Գործադուլի իրավունք: Իրականացման հիմքերը, կարգն ու պայմանները:</p> <p>8. Անօրինական գործադուլը, դրա իրավական հետևանքները:</p>		<p>Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուբրաները:</p>
----	-----------------------------	---	--	---

<p>9.</p>	<p>ԲԱԺԻՆ ԵՐՐՈՐԴ: ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ: ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ: ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ՓՈՓՈԽՈՒՄՆ ՈՒ ԼՈՒԾՈՒՄԸ:</p>	<p>25. Աշխատանքային պայմանագրի հասկացությունը և նշանակությունը:</p> <p>26. Աշխատանքային պայմանագրի կողմերը և բովանդակությունը:</p> <p>27. Աշխատանքային պայմանագրի ձևը և կնքման կարգը:</p> <p>28. Փորձաշրջանն աշխատանքի ընդունելիս:</p> <p>29. Աշխատանքային պայմանագրի կնքումը ընտրություններում և (կամ) մրցույթում հաղթող ճանաչված անձի հետ:</p> <p>30. Աշխատանքային պայմանագրի անվավերությունը և դրա իրավական հետևանքները:</p> <p>31. Աշխատանքային պայմանագրի տեսակները: Ժամկետային աշխատանքային պայմանագիր:</p> <p>32. Սեզոնային, ժամանակավոր և տնաշխատների աշխատանքը:</p> <p>33. Համատեղությամբ աշխատանքի հասկացությունը, տեսակները, կատարման պայմանները:</p> <p>34. Վարձու աշխատողի վերապատրաստումը (ուսման ֆինանսավորումը) և ատեստավորումը:</p> <p>35. Աշխատանքային պայմանագրի (աշխատանքի պայմանների) փոփոխումը:</p> <p>36. Աշխատանքային պայմանագրով (աշխատանքի ընդունման անհատական</p>	<p>2</p>	<p>Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտուսն նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուսերը:</p>
-----------	--	--	----------	---

10.	<p>ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ</p>	<p>4. Աշխատողների անձնական տվյալների հասկացությունը և պաշտպանության իրավական հիմքերը:</p> <p>5. Գործատուի պարտականությունները աշխատողի անձնական տվյալների պաշտպանության ոլորտում:</p> <p>6. Աշխատողի իրավունքները իր անձնական տվյալների պաշտպանության ոլորտում:</p>		<p>Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռեսուրսները:</p>
-----	---	---	--	--

<p>11.</p>	<p>ԱՇԽԱՏԱԺԱՄԱՆԱԿ ՀԱՆԳՍՏԻ ԺԱՄԱՆԱԿ</p>	<p>13. Աշխատաժամանակի հասկացությունը և կառուցվածքը:</p> <p>14. Աշխատաժամանակի տեսակները. նորմալ, կրճատ և ոչ լրիվ աշխատաժամանակ:</p> <p>15. Աշխատաժամանակի ռեժիմը. չնորմավորված աշխատաժամանակ, աշխատաժամանակի գումարային հաշվարկ:</p> <p>16. Հերթափոխային և գիշերային աշխատանքի իրավական կարգավորումը: Աշխատանքային հերթապահություն:</p> <p>17. Աշխատանքը հանգստյան, տոնական և հիշատակի՝ ոչ աշխատանքային օրերին:</p> <p>18. Արտաժամյա աշխատանքի իրավական կարգավորումը:</p> <p>19. Հանգստի ժամանակի հասկացությունը և տեսակները:</p> <p>20. Հանգստի ժամանակի տեսակները:</p> <p>21. Ոչ աշխատանքային տոնական և հիշատակի օրերը ՀՀ-ում:</p> <p>22. Արձակուրդի հասկացությունը և տեսակները:</p> <p>23. Ամենամյա արձակուրդ. տեսակները և տրամադրման կարգը:</p> <p>24. Նպատակային արձակուրդներ</p>		<p>Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուբրաները:</p>
------------	---	--	--	---

12.	ԱՇԽԱՏԱՎԱՐԶ	<p>9. Աշխատավարձի հասկացությունը և կարգավորման մեթոդները:</p> <p>10. Աշխատավարձի համակարգերը:</p> <p>11. Աշխատավարձի կառուցվածքը, ձևը (վճարման միջոցը): Վարձատրության չափը որոշելը:</p> <p>12. Աշխատավարձի վճարման պայմանները փոփոխելը:</p> <p>13. Համատեղությամբ, հանգստյան օրերին, արտաժամյա, տոնական և հիշատակի՝ ոչ աշխատանքային օրերին կատարած աշխատանքի վարձատրությունը:</p> <p>14. Աշխատանքի վարձատրությունը կրճատ, ոչ լրիվ աշխատաժամանակի, աշխատանքների ծավալի մեծացման, աշխատանքի նորմերը չկատարելու, խոտանի և պարապուրդի դեպքում:</p> <p>15. Միջին աշխատավարձ:</p> <p>16. Աշխատավարձի իրավական պաշտպանությունը (նվազագույն աշխատավարձ, պահումների սահմանափակումը):</p>			Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուբրաները:
13.	ԵՐԱՇԽԻՔՆԵՐ ԵՎ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄՆԵՐ	<p>3. Երաշխիքների հասկացությունը և տեսակները:</p> <p>4. Փոխհատուցումների հասկացությունը և տեսակները:</p>			Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուբրաները:

14.	ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԿԱՐԳԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ	8. Աշխատանքային կարգապահության հասկացությունը և ամրապնդման մեթոդները: 9. Ներքին կարգապահական կանոններ: 10. Աշխատողներին խրախուսելու հիմքերն ու միջոցները: 11. Աշխատողների կարգապահական պատասխանատվության հիմքերը: 12. Կարգապահական զանցանքներ: 13. Կարգապահական տույժի միջոցները, կիրառման կարգը և բողոքարկումը: 14. Կարգապահական տույժերի գործողության ժամկետը: Տույժը մարելը և վերացնելը:		Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտուրմ նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուրսները:
15.	ՆՅՈՒԹԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	5. Աշխատանքային պայմանագրի կողմերի նյութական պատասխանատվության ընդհանուր բնութագիրը: 6. Աշխատողի պատճառած վնասի հատուցումը: Վնասի չափը որոշելը: 7. Աշխատողին (կյանքին, առողջությանը և գույքին) պատճառած վնասը հատուցելը: 8. Վնասի հատուցումը գործատուի վերակազմակերպման կամ լուծարման դեպքում:		Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտուրմ նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուրսները:

<p>16.</p>	<p>ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՄԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎԵՐԱՀՄԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՄԴՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ</p>	<p>7. Աշխատանքի պաշտպանության հասկացությունը:</p> <p>8. Աշխատանքի պաշտպանության կանխարգելիչ և վերականգնողական միջոցառումները:</p> <p>9. Անչափահասների, կանանց (երեխա խնամող աշխատողների) և հաշմանդամություն ունեցող անձանց աշխատանքի պաշտպանության առանձնահատկությունները:</p> <p>10. Աշխատանքային օրենսդրության նկատմամբ հսկողության և վերահսկողության հասկացությունը և նշանակությունը:</p> <p>11. Աշխատանքային օրենսդրության նկատմամբ պետական հսկողությունը և վերահսկողությունը:</p> <p>12. Աշխատանքային օրենսդրության նկատմամբ ոչ պետական վերահսկողությունը:</p>		<p>Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուբրաները:</p>
------------	--	---	--	---

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹¹	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹²
1.	Կազմել աշխատանքային պայմանագրի օրինակներ՝ ըստ տեսակների:	Աշխատանքային պայմանագրի տեսակները:	Անհատական /խմբային աշխատանք	2 շաբաթ	10 միավոր	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուբրաները:
2.	Կազմել գործատուի անհատական ակտի օրինակներ՝ աշխատողին աշխատանքի ընդունելու, ազատելու, աշխատանքի էական պայմանների փոփոխության և այլ դեպքերի համար:	Անհատական իրավական ակտին ներկայացվող պահանջները, բովանդակային տարրերը: Անհատական իրավական ակտը կազմելու տեխնիկան:	Անհատական /խմբային աշխատանք	1 շաբաթ	10 միավոր	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուբրաները:
3.	Աշխատանքային վեճերի լուծում՝ գործող օրենսդրության հիման վրա համապատասխան որակումների ներկայացմամբ:	ՀՀ աշխատանքային թիրախային օրենսդրության ուսումնասիրություն:	Անհատական/ խմբային	1 շաբաթ		Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտում նշված տեսական գրականությունը և էլեկտրոնային ռուբրաները:

¹¹ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹² Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

4.	Կոլեկտիվ բանակցային գործընթացի արդյունքում կոլեկտիվ վեճի լուծում՝ համապատասխան փաստաթղթերի կազմամբ:	ՀՀ աշխատանքային օրենսդրության ուսումնասիրություն: Կոլեկտիվ աշխատանքային վեճերի լուծման բանակցային գործընթացի ուսումնասիրություն, ընդունվող փաստաթղթերի ուսումնասիրություն:	Անհատական/խմբային	1 շաբաթ	10 միավոր	
----	---	--	-------------------	---------	-----------	--

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹³

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Լսարան,
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	Պրոյեկտոր
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

¹³ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁴:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում

Դասընթացն ամփոփվում է քննությամբ:

Համաձայն՝ ՎՊՀ ուսանողների գիտելիքների գնահատման, ստուգման և հաշվառման կանոնակարգի 7.1 Բոլոր քննություններն առկա ուսուցման համակարգում անցկացվում են ընթացիկ 2 քննության միջոցով: Ընթացիկ

¹⁴ «Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

քննությունների անցկացման եղանակը ամբիոնի որոշմամբ (մինչև ուսումնական տարվա սկիզբը) կարող է լինել գրավոր, բանավոր կամ թեստային՝ դասախոսի հիմնավորված առաջարկության հիման վրա: Տվյալ մասնագիտության դասընթացներից ուսանողների գիտելիքների, մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ստուգման ձևերն ամրագրվում են դասընթացի ուսումնամեթոդական փաթեթում: Որպես նախընտրելի տարբերակ դիտարկվում է ընթացիկ քննությունների գրավոր կազմակերպումը:

9.Քննությամբ ավարտվող դասընթացից (կրթական մոդուլ) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) միավորը (Գքնն.) ձևավորվում է ըստ հետևյալ բաղադրիչների.

9.1 դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից՝ Գ1:

9.1.1 լսարանային պարապմունքներին լիարժեք մասնակցության դեպքում ուսանողը վաստակում է 20 միավոր:

9.1.2 լսարանային պարապմունքներին հաճախումները որոշվում են համաձայն հետևյալ հաշվարկի՝

$$\text{ՀՀՄ} = \frac{\text{20 միավոր}}{\text{ԼԺ}} \times \text{ՀԺ}$$

(ՀՀՄ - հաճախումներին հատկացվող միավորը

ԼԺ - լսարանային ժամաքանակ

ՀԺ - հաճախումների ժամաքանակ):

Աշխատանքային իրավունք դասընթացի Առաջին միջանկյալ քննության հարցաշարը

1. աշխատանքային իրավունքի հասկացությունը, գործառույթները, համակարգը
2. աշխատանքային իրավունքի մեթոդը, կապն իրավունքի այլ ճյուղերի հետ
3. աշխատանքային իրավունքի աղբյուրի հասկացությունը, աղբյուրների դասակարգումը՝
4. ՀՀ Սահմանադրությունը որպես աշխատանքային իրավունքի աղբյուր
5. միջազգային իրավական ակտերը որպես աշխատանքային իրավունքի աղբյուր
6. ՀՀ աշխատանքային օրենսգիրքը որպես աշխատանքային իրավունքի աղբյուր
7. օրենքները որպես աշխատանքային իրավունքի աղբյուր
8. աշխատանքային իրավունքի սկզբունքների ընդհանուր բնութագիրը, դրանց դասակարգումը

9. աշխատանքային իրավահարաբերությունների հասկացությունը, դրանց դասակարգումը
10. աշխատանքային իրավունքի սուբյեկտները: Աշխատողը որպես աշխատանքային իրավունքի սուբյեկտ
11. գործատուն որպես աշխատանքային իրավունքի սուբյեկտ
12. աշխատողների և գործատուի ներկայացուցչական մարմինները որպես աշխատանքային իրավունքի սուբյեկտներ
13. աշխատանքային իրավունքների իրականացումը
14. աշխատանքային իրավունքների պաշտպանությունը
15. սոցիալական գործընկերության հասկացությունը և սկզբունքները
16. սոցիալական գործընկերության ձևերը և մակարդակները
17. կոլեկտիվ պայմանագրի հասկացությունը, կնքման կարգը և մակարդակները
18. հանրապետական, ճյուղային և տարածքային կոլեկտիվ պայմանագրերի կողմերը և բովանդակությունը
19. կազմակերպության կոլեկտիվ պայմանագրի հասկացությունը, կնքման կարգը
20. աշխատանքային պայմանագրի հասկացությունը, կնքման կարգը, դրան բնորոշ առանձնահատկությունները, բովանդակությունը
21. գործատուի կողմից պահանջվող փաստաթղթերը: Աշխատանքային գրքույկի լրացման կարգը
22. աշխատանքային պայմանագրով փորձաշրջանի նշանակման կարգը, հիմքերը, ժամկետը
23. աշխատանքային պայմանագրի տեսակները

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷ
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն`	042101.00.6, Իրավագիտություն <small>/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/</small>
Կրթական ծրագիր`	042101.01.6, Իրավագիտություն <small>/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/</small>
Որակավորման աստիճան`	բակալավր <small>/բակալավր, մագիստրատուրա/</small>

Վանաձոր 2024

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԷԻԿ/Բ 121 Աշխատանքային իրավունք			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	16	Դասախոսություն	10
			Մեմինար	6
			Դասապատրաստում	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	102		
Ընդամենը	120			
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Աշխատանքային իրավունք դասընթացի նպատակը մասնագիտական իրավաբանական կրթություն ստացող, իսկ հետագայում աշխատանքային գործունեությամբ զբաղվող անհատին աշխատանքային նորմերի գրագիտությամբ զինելն է, աշխատանքային իրավունքի ինստիտուտների վերաբերյալ պատշաճ պատկերացում հաղորդելն է:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <p>Ուսանողը դասընթացի ավարտին տիրապետում աշխատանքային իրավունքի տեսական գիտելիքների, ինչպես նաև ուսումնառության ընթացքում նրա մոտ ձևավորվում են կոնկրետ հմտություններ՝ գործնականում նորմատիվ իրավական ակտերի հետ աշխատելու, խնդրահարույց իրավիճակներ հանգուցալուծելու, իրավիճակային խնդիրներ լուծելու վերաբերյալ:</p> <p><i>Հմտություն</i></p> <p>Կարողանում է համադրել ՀՀ ներպետական և միջազգային աշխատանքային օրենսդրությունը, կիրառել առաջադեմ զարգացած փորձը:</p> <p>Կարողանում է տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառել:</p> <p>Հստակ պատկերացում է կազմում ՀՀ ներպետական գործող օրենսդրության, առկա հիմնախնդիրների, նախադեպային որոշումների, դրանց կիրարկման վերաբերյալ:</p>			

	<p><i>Կարողունակություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ունակ է՝ ինքնուրույն կամ համապատասխան ղեկավարման ներքո ծավալելու լիարժեք մասնագիտական գործունեություն: 2) Ունակ է՝ պարբերաբար ուսումնասիրելու օրենսդրությունը և իրավակիրառ պրակտիկան, մասնագիտական գրականությունը : 3) Ունակ է՝ ուսումնառության և (կամ) աշխատանքի ընթացքում կատարելու առաջադրանքներ, ցուցաբերելու անհրաժեշտ ինքնուրույնություն և ստանձնելու պատասխանատվություն մասնագիտական որոշումներ կայացնելիս: 4) Ունակ է՝ աշխատելու թիմում: 5) Ունակ է՝ անձնական օրինակով նպաստելու իրավական պետության և քաղաքացիական հասարակության կայացմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: 6) Պաշտպանելու մարդու իրավունքներն ու ազատությունները համապատասխան իրավիճակներում:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p align="center">ԲԱԺԻՆ ԱՌԱՋԻՆ: ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ:</p> <p>ԹԵՄԱ 1. ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆ, ՄԵԹՈԴԸ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ</p> <p>ԹԵՄԱ 2. ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ</p> <p>ԹԵՄԱ 3. ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍԿՋԲՈՒՆՔՆԵՐԸ</p> <p>ԹԵՄԱ 4. ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎԱՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <p>ԹԵՄԱ 5. ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎԱՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ</p> <p>ՍՈՒԲՅԵԿՏՆԵՐ</p> <p>ԹԵՄԱ 6. ԺԱՄԿԵՏՆԵՐՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՈՒՄ</p> <p>ԹԵՄԱ 7. ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ԵՎ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ</p> <p>ԲԱԺԻՆ ԵՐԿՐՈՐԴ: ԿՈԼԵԿՏԻՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ:</p> <p>ԹԵՄԱ 8. ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՈԼՈՐՏՈՒՄ</p> <p>ԹԵՄԱ 9. ԿՈԼԵԿՏԻՎ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ</p> <p>ԹԵՄԱ 10. ԿՈԼԵԿՏԻՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՎԵՃԵՐ</p> <p>ԲԱԺԻՆ ԵՐՐՈՐԴ: ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ:</p> <p>ԹԵՄԱ 11. ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ</p> <p>ԹԵՄԱ 12. ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ՓՈՓՈԽՈՒՄՆ ՈՒ ԼՈՒԾՈՒՄԸ</p> <p>ԹԵՄԱ 13. ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ՏԿՅԱԼՆԵՐԻ</p>

	<p>ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ</p> <p>ԹԵՄԱ 14. ԱՇԽԱՏԱԺԱՄԱՆԱԿ</p> <p>ԹԵՄԱ 15. ՀԱՆԳՍՏԻ ԺԱՄԱՆԱԿ</p> <p>ԹԵՄԱ 16. ԱՇԽԱՏԱՎԱՐՁ</p> <p>ԹԵՄԱ 17. ԵՐԱՇԽԻՔՆԵՐ ԵՎ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄՆԵՐ</p> <p>ԹԵՄԱ 18. ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԿԱՐԳԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ</p> <p>ԹԵՄԱ 19. ՆՅՈՒԹԱԿԱՆ ՊԱՏԱՄԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ</p> <p>ԹԵՄԱ 20. ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ (ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅՈՒՆԸ)</p> <p>ԹԵՄԱ 21. ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՎԵՃԵՐ</p> <p>ԹԵՄԱ 22. ՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎԵՐԱՀՄԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>ՎՊՀ ուսանողների գիտելիքների գնահատման, ստուգման և հաշվառման կանոնակարգով սահմանված կարգով:</p>
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր</p> <p>Պետրոսյան Գ. Վ., Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային իրավունք (բուհական դասագիրք), ընդհանուր մաս, Եր., ԵՊՀ հրատ., 2009:</p> <p>Պետրոսյան Գ. Վ., Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային իրավունք (բուհական դասագիրք), հատուկ մաս, ԵՊՀ, Եր., Հայրապետե հրատ., 2015:</p> <p>ՀՀ Սահմանադրություն (2015):</p> <p>Մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագիր (1948):</p> <p>Տնտեսական, սոցիալական և մշակութային իրավունքների մասին միջազգային դաշնագիր (1966):</p> <p>Վերանայված Եվրոպական սոցիալական խարտիան (1961):</p> <p>ՀՀ աշխատանքային օրենսգիրք (2004):</p> <p>ՀՀ օրենքը ,Հանրային ծառայության մասին (2011):</p> <p>ՀՀ օրենքը ,Ժամանակավոր անաշխատունակության և մայրության նպաստների մասին (2010):</p> <p>ՀՀ օրենքը ,Զբաղվածության մասին (2013):</p> <p>ՀՀ օրենքը ,Արհեստակցական միությունների մասին (2000):</p> <p>ՀՀ օրենքը ,Գործատուների միությունների մասին (2007):</p> <p>ՀՀ օրենքը ,Նվազագույն ամսական աշխատավարձի մասին (2003):</p> <p>ՀՀ օրենքը ,Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին (2018):</p>

Лушников А. М., Лушникова М. В., Курс трудового права. В 2 томах, 2009, 2-е изд., 879 с.+ 1151 с.

Бердычевский В. С., Акопов Д. Р., Сулейманова Г. В., Трудовое право. Учебное пособие, 2002, 512 с.

Трудовое право. Учебник, Под ред. **Гасанова К. К., Мышко Ф. Г.**, 2012, 503 с.

Лищук В. В., Трудовое право. Учебное пособие, МФПА, 2004, 175 с.

Магницкая Е. В., Евстигнеев Е. Н., Трудовое право. (Сер. "Завтра экзамен") 2008, 2-е изд., 208 с.

Миронов В. И., Трудовое право. Учебник, 2009, 864 с.

Трудовое право. Учебник, Под ред. **Смирнова О. В., Снигиревой И. О.**, 2008, 600 с.

Шиян В. И., Трудовое право. Учебное пособие, 2008, 172 с.

Ершова Е. А., Трудовое право в России. 2007, 620 с.

Трудовое право. Шпаргалка. 2010, 153 с.

Власов А. А., Трудовое право. конспект лекции, 3-е изд., испр. и доп., М., Издательство Юрайт, ИД Юрайт, 2010.

Трудовое право России. Учебник для вузов, Отв. ред-ы **Р. З. Лившиц и Ю.П. Орловский**, М., ИНФРА.МНОРМА, 1998.

Трудовое и социальное право зарубежных стран: основные институты. Сравнительно-правовое исследование / Под ред. **Фрэнкель Э.Б.**, М., 2002.

Трудовое право России / под ред. **А. М. Куренного**, 2-е изд. испр. и доп., М., Издательский дом «Правоведение», 2008.

Трудовое право России: учебник / под ред. **С. П. Маврина, Е. Б. Хохлова**, М., Норма, 2007.

Трудовое право России: проблемы теории: Коллективная монография, Екатеринбург, УГЮА, 2006.

Трудовое право России: учебник / под ред. **С. Ю. Головиной, М. В. Молодцова**, М., Норма, 2008.

Трудовое право: учебник / под ред. **О. В. Смирнова, И. О. Снигиревой**, М., Проспект, 2009.

Скачкова Г.С., Расширение сферы действия трудового права и дифференциации